

לישועתך קויתי

על שולחנו של הגאון המקובל
איש האלקים הרב שמשון חיים בן הרב נחמן מיכאל נחמני זי"ע
מחבר הספרים הקדושים זרע שמשון ותולדות שמשון

פרשת חיי שרה תשפ"ב | גליון מס' 316

ויקח האיש נזם זהב בקע משקלו ושני צמידים
על ידיה עשרה זהב משקלם. (בבלאסית כד, כב)

בקע, רמז לשקלי ישראל בקע לגולגולת. ושני
צמידים, רמז לשני לוחות מצומדות. עשרה זהב
משקלם, רמז לעשרת הדברות שבהן. (כס"י)

שואל היפה תואר, מה טעם בחר אליעזר לרמוז
לרבקה, דווקא את מצות מחצית השקל, בקע
לגולגולת. בשלמא, מה שביקש לרמוז בשני
הצמידים, על שני לוחות הברית ועשרת הדברות
שבהן, היינו משום שהם יסוד לתורה כולה.
אולם, מהו ייחודיותה של מצות מחצית השקל.

ויש ליישב ולפרש, בהקדם הערה נוספת, מדוע
לא שם אליעזר את הנזם על אפה של רבקה,
כמו שעשה עם הצמידים, שהניחם על ידיה.
ואם תאמר, שנהג כן משום דרכי צניעות. אם
כן ייקשה, מדוע כאשר חזר אליעזר על הדברים,
בפני בתואל ולבן, אמר (להלן כד, מז) 'ואשים
הנזם על אפה'.

כי עיקר רצונו בהענקת הצמידים, היה כדי
לרמוז לה, שאם תינשא ליצחק אבינו, יהיה לה
חלק בעשרת הדברות, שיינתנו בזכותו. שכן,
התורה ניתנה במידת יצחק שהיא גבורה (עיין
זוהר הקדוש פרשת יתרו, פא.), וכלשון חז"ל
(מכות כד.) 'אנכי ולא יהיה לך מפי הגבורה
שמענום. וכן השופר של מתן תורה, היה מאילו
של יצחק (טור אורח חיים, סימן תיז).

אלא שחשש אליעזר, שמא תתפחד רבקה, כאשר
תחשוב לעצמה, מה יהיה אם לא יקיימו צאצאיה
את התורה. כי כשם שתינתן התורה במידת
הגבורה, כך יהיה דינם של העוברים עליה,
להיענש במידת הדין והגבורה. ואם חלילה

והיה הנערה אשר אמר אליה הטי נא כדך
ואשתה ואמרה שתה וגם גמליך אשקה אתה
הכחת לעבדך ליצחק. (בבלאסית כד, יז)

יש ליתן טעם לשבח, במה שבחר אליעזר כסימן,
את השקאתם של הגמלים על ידי הנערה. זאת,
על פי שיטתו של בעל 'מתנות כהונה', (בביאור
דברי המדרש, בראשית רבה ס, ח, ע"י"ש), כי
גמליו של אברהם אבינו, היו יוצאים בלא רסן
בפיהם. ואף על פי כן, לא היו רועים בשדות
אחרים, וכחמורו של רבי פנחס בן יאיר, שהיה
יודע להישמר ממאכל דבר איסור, (ראה חולין ז.).

לכן כאשר ביקש אליעזר סימן, לדעת מי היא
הראויה לבן אדונו, אמר לנפשו, הלא גמלים
אלו של אברהם אבינו, אין הקדוש ברוך הוא
מביא תקלה על ידם, עד כדי כך שיוצאים בלא
רסן ונשמרים מן הגזל. כיון שכן, וודאי שגם לא
תבוא על ידם תקלה, להשיא ליצחק אשה שאינה
ראויה לו. וממילא, אם לא תהיה הנערה ראויה
ליצחק, לא ישתו הגמלים ממימיה.

אשר על כן, ביקש אליעזר לכלול בסימניו, גם
את השקאתם של הגמלים, כדי להבטיח שתהיה
זו אכן, נערה הראויה ליצחק.

טעם זה, אף מדוייק היטב בדברי הפסוק (להלן
כב), 'ויהי כאשר כילו הגמלים לשתות ויקח האיש
נזם זהב בקע משקלו ושני צמידים על ידיה. כי
לא היה די לאליעזר, במה ששאבה רבקה מים
עבור הגמלים. הוא הוסיף והמתין לראות, האם
ישתו הגמלים ממימיה. או אז, ידע ברורות כי
אין תקלה בדבר, וכי היא זו הראויה להיות אשה
ליצחק.

(זרע שמשון פרשת חיי שרה, מאמר ט)

כך יהא, אזי מה תועלת לה ולזרעה, בעשרת הדברות.

לכן, הקדים לרמוז לה את מצות מחצית השקל. כי הגם שחטאו ישראל בעגל, היא אשר כיפרה עליהם. וכדברי המדרש (תנחומא פרשת כי תשא, אות י) שמחצית השקל שמשקלה עשר גרה, כיפרה על ישראל שעברו על עשרת הדברות.

אך כיון שלא היה וודאי שיחטאו ישראל, ולא בא אליעזר אלא להפיס דעתה שמא יחטאו, לכן לא שם הגזם על אפה, מה שמסמל על קביעות ונדאות.

אולם, כאשר חזר על הדברים, לפני בתואל ולבן, שינה אליעזר ואמר 'ואשים הגזם על אפה'. זאת, משום שלא היה חפץ לגלות להם סוד זה, היינו, את החשש שמא יחטא זרעה ואת סדר כפרתם.

(זרע שמשון פרשת ויקהל, מאמר ז)

תורת רבינו. לא אחת נראית הסחה פרטית נפלאה, איך ה' חסדה בלב התורם, לתורם את הסכום המדויק, הדרוש להחפץ הפעילות המבורכת.

חספר יו"ר המכון ר' זכריה דייזיס: "בסוף שנת הכספים 2018, נכנסו לנו שתי תרומות מעניינות ועל כך אנו רוצים לשתף אתכם. תרומה אחת היתה על סך 1000 שקלים, כשקיבלנו את התרומה, ביררנו אצל אחד העורכים, כמה הסכום חסר לו עבור עבודתו, והוא חסר 1000 שקלים, הסכום המדויק שהתקבל.

אוסף הרב דייזיס: "תרומה נוספת שהתקבלה, היתה העברה בנקאית בסך 1170 ₪, וכשבייררנו אצל בעלי הדפוס אצלם אנו חבצעים את ההצעות, כמה החוב שנתר לנו אצלם, התשובה היתה: 1170 ₪! לא כחות ולא יותר! ראינו בחוש איך הקב"ה מנהל את עולמו בחסד, והוא עילת העילות וסיבת כל הסיבות, והצדיק שהוא בכחיות יעקב אבינו לא חת, עומד ומסייע להפצת תורתו, ולעיתים אנו רואים סכומים מדויקים להפליא".

עובדות אלו, יש בהם בכדי לעורר כל אחד מאתנו, להחשיך ולסייע לחפצו הקדוש, כאשר ענינו תחזינה, איך כל סכום שנכנס חסיד ליעדו, והקדוש ברוך הוא מכוון את הכספים שיתאימו לכל מה שנצרך, ובוודאי שכל השותף בחפצו הקדוש, יראה ישועות מעל לדרך לטבע.

הלכתא כנחמנו?

מכון 'תולדות יונה' מספרים בהתרגשות, כי אכן הם רואים סייעתא דשמיא מיוחדת בכל הנוגע לפעילות, כאשר ציבור התורמים אכן מסייע ומעמיד את המכון על תילו, וכזכות תרומות אלו הם זוכים להחשיך להפליא את

בשורות משמחות

כולם יודעים שזרע שמשון זה מעל הטבע, השנה הזו אנו רואים בחסדי השי"ת דבר נפלא, שלש מכובים פרסמו בשבועות האחרונים, על הופעת ספריהם. כולל 'באר שמשון' פרסם שניתן להשיג את הסט על כל התורה, ובו יש פירוש כעין 'לב טוב' על חובות הלבבות. 'עוז והדר' פרסמו על הדפסת זרע שמשון המבואר על חומש בראשית ב"כ. בפרסומים שלהם הם גותנים טעם לשבח בלימוד הספרים הקדושים. ועד 'זרע שמשון העולמי' שעל ידי ידידנו הרה"ח ר' ישראל זילברברג שליט"א והרח"ח ר' מנחם בנימין פאשקעס שליט"א הודיעו כי ניתן כבר לרכוש זרע שמשון המנוקד על כל התורה. ניתן בס"ד להמליץ: תורת שמשון פותחת שעריה בסייעתא דשמיא. אנו תפילה שגם אנו נזכה לבשר בקרוב על הופעת חומש דברים והשלמת הסט זרע שמשון המפואר ילקוט אמרים נבחרים, ועוד אי"ה.

